

Анастасія КЛИМЕНКО

PhD за спеціальністю «Публічне управління та адміністрування»,

старший викладач кафедри

місцевого самоврядування та розвитку територій,

ІПСУ ДУ «Одеська політехніка»

ОСОБЛИВОСТІ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ СФЕРОЮ НАДАННЯ СОЦІАЛЬНИХ ПОСЛУГ НА РІВНІ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД

Соціальна сфера суспільного життя є однією із ключових векторів розвитку країни, що передбачає пріоритетність в стратегічному управлінні на усіх рівнях влади з метою підвищення добробуту громадян та якості їх життя.

Протягом останнього часу було зроблено певні кроки стосовно запровадження системного стратегічного реформування у сфері надання соціальних послуг в Україні. Основною метою яких стало забезпечення доступності незахищених верств населення до соціальних послуг, підвищення якості та ефективності їх надання.

Незважаючи на динаміку збільшення чисельності надавачів соціальних послуг в громадах, які шляхом реорганізації, відкривають нові заклади надання соціальних послуг з метою забезпечення потреб своїх мешканців, існують труднощі в отриманні повного переліку базових соціальних послуг встановлених законодавством на місцевому рівні.

До основних базових соціальних послуг належить: інформування, консультування, представництво інтересів, посередництво, соціальна профілактика, соціальна адаптація, соціальний супровід, соціальна інтеграція та реінтеграція, догляд вдома, денний догляд, підтримане проживання, натуральна допомога, надання притулку, екстрене (кризове) втручання, фізичний супровід осіб з інвалідністю, супровід під час інклюзивного навчання, догляд та виховання дітей в умовах наближених до сімейних, переклад жестовою мовою [1].

Розглядаючи стратегічні документи розвитку системи надання соціальних послуг в Україні, прослідковується основна концепція із забезпечення принципу доступні соціальних послуг, шляхом використання інноваційних підходів з урахуванням потреб мешканців, розвитку профілактичних та інтегрованих соціальних послуг, залучення суб'єктів недержавних об'єднань до надання соціальних послуг, впровадження незалежного моніторингу, встановлення механізмів контролю за якістю надання соціальних послуг, оцінки ефективності діяльності надавачів соціальних послуг, встановлення відповідальності за порушення стандартів надання соціальних послуг та низьку якість соціальних послуг [2].

Також, в стратегічному управлінні ключовим положенням є організація та розроблення місцевих соціальних програм на підставі стратегічного аналізу особливостей місцевості та планування соціального розвитку надання соціальних послуг у громаді. У тому числі забезпечення розрахування соціальних видатків органів місцевого самоврядування на підставі програмно-цільового методу.

Інструментами в реалізації стратегічного управління сферою надання соціальних послуг на рівні територіальних громад виступають:

- процеси діджиталізації документообігу, з метою забезпечення доступності та якості надання послуг;

- забезпечення належного інформування, доступної довідкової інформації відносно отримання соціальних послуг;

- залучення інвестицій і власних ресурсів громад, наприклад рекреаційна інфраструктура, санаторно-курортні бази, морське узбережжя, що сприяє в оздоровленні та реабілітації осіб з інвалідністю, дітей-сиріт та дітей позбавлених батьківського піклування, військовослужбовців та інших соціально значущих верств населення;

- використання релігійних організацій, благодійних фондів, приватних підприємців, фізичних осіб, які мають можливість сприяти в отриманні гуманітарної допомоги та поліпшені житлово-побутових умов сім'ям та особам, які цього потребують;

- впровадження механізмів соціального замовлення, міжмуніципального співробітництва;

- сприяння розвитку ринку соціальних послуг.

Таким чином, можна виділити основні напрями стратегічного управління сферою надання соціальних послуг на рівні територіальних громад, серед яких: запобігання потрапляння жителів громади в складні життєві обставини, розвиток інноваційних підходів до надання соціальних послуг, забезпечення доступності соціальних послуг, підвищення спроможності територіальної громади у забезпеченні потреб отримувачів соціальних послуг.

Список використаних джерел

1. Про соціальні послуги. Закон України від 17.01.2019 № 2671-VIII, [online] документ № 2671-VIII, чинний, в редакції від 17.01.2019, введення в дію, відбулась 01.01.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2671-19#Text>

2. Проект стратегії розвитку системи соціальних послуг в Україні на період 2021-2025 рр. URL: <http://surl.li/bsemz>

Отримано редакційною колегією: 07.04.2022.